

Analiza re poziționării sinergice a economiilor statelor din Centrul și Estul Europei în noua logică a dezvoltării regionale sustenabile.

Studiu de caz: România

Autor: Conf. Dr. Oana BĂRBULESCU

Rezumat

Intensificarea și redefinirea parametrială a peisajului competițional, ca urmare a avansării procesului globalizării, a obligat actorii economici să reflecteze la noi mecanisme macro și microeconomice și la noi modele de business, să regândească arhitecturile organizaționale și să identifice noi surse de avantaje competitive. Asistăm în prezent la modificarea echilibrului dintre activele materiale și cele imateriale ale unei organizații, inovarea, ca principală formă de manifestare a creativității și inteligenței umane devenind calea prin care se manifestă procesul de dematerializare la nivelul tabloului organizațional actual. Recunoașterea faptului că investiția în inovare înseamnă construirea prosperității viitoare și stabilirea terenului pentru convergență ascendentă durabilă reprezintă punctul de plecare al tezei de abilitare intitulată „ *Analiza re poziționării sinergice a economiilor statelor din Centrul și Estul Europei în noua logică a dezvoltării regionale sustenabile. Studiu de caz: România* ”.

În partea introductivă a tezei de abilitare sunt punctate câteva coordonate majore ale principalilor vectori analitici care stau la baza dezvoltării regionale sustenabile, și anume, inovația, rețelele de colaborare, internaționalizarea și antreprenoriatul. Trecerea de la economiile bazate pe cunoaștere la cele bazate pe creativitate este evidentă în ultimii ani în multe industrii din România, în care, un accent deosebit se pune pe dezvoltarea tehnologiilor de informare și comunicare, în special Machine to Machine (M2M) ca parte a Internet of Things (IoT), acestea intervenind direct asupra tehnologiilor de producție aplicate de firme, aducând schimbări rapide și profunde în modul de creare și difuzare a inovației, redefinind întregi industrii. În vederea identificării opiniilor managerilor din cadrul industriei vitivinicole cu privire la beneficiile și limitele tehnologiilor M2M și IoT, pentru a cunoaște strategiile și tehnicile de marketing

considerate inovatoare în domeniul viticulturii și, totodată pentru a analiza relația dintre consumul responsabil de vin și sustenabilitate a fost realizată o cercetare calitativă de marketing în cadrul căreia 15 manageri din companii producătoare de vin din toate zonele viticole ale României au fost intervievați. În primul capitol, sunt prezentate rezultatele acestei cercetări de marketing, subliniind faptul că anumite sectoare tradiționale ale economiei țării noastre dispun încă de o serie de avantaje comparative, chiar și competitive.

De asemenea, în acest capitol sunt prezentate câteva idei teoretice cu privire la modul în care procesul inovativ din firmele aparținând unui cluster este relaționat cu conceptele de proximitate, urmând ca în capitolul următor, aceste concepte să fie aplicate pe exemple sectoriale.

În economia globală, rețelele de cunoștințe interorganizaționale sunt considerate atuuri cheie pentru inovația firmelor aparținând unui cluster. Pornind de la dovezile empirice existente care sugerează că, rețelele pot îmbunătăți performanțele inovative ale firmelor, însă nu toate conexiunile la rețea influențează în aceeași măsură, al doilea capitol al tezei explorează modul în care implicarea pe de o parte în rețelele de afaceri și pe de altă parte în rețelele prin care se transmit cunoștințe tehnice, influențează inovarea în companiile dintr-un grup textil. În continuare, pentru a aprofunda analiza legăturilor stabilite între firmele dintr-un cluster cât și implicațiile dezvoltării capacităților individuale ale firmelor asupra gestionării resursele disponibile în cluster s-a realizat un studiu empiric, bazat pe un eșantion de 42 de firme aparținând clusterului vinicol Muntenia-Oltenia din România.

Un alt aspect abordat în cadrul acestui capitol se referă la impactul pe care îl generează dezvoltarea rețelelor de colaborare în interiorul unui cluster asupra prezenței internaționale a firmelor din cluster, aspect analizat în contextul clusterului vinicol Muntenia-Oltenia din România. După examinarea structurii și morfologiei acestor rețele de colaborare, a fost studiată influența pe care atât interconexiunile dintre firme, cât și legăturile dezvoltate de o firmă cu instituțiile care acordă asistență tehnică și cu cele care oferă sprijin comercial, o exercită asupra prezenței internaționale a firmelor din cluster.

Pentru a stimula activitatea de inovare, antreprenoriatul este considerat un factor crucial. Al treilea capitol al tezei se concentrează atât pe identificarea rolului companiilor mari în stimularea antreprenoriatului local cât și a contribuției instituțiilor de învățământ superior la promovarea activității antreprenoriale în vederea realizării unui ecosistem inovator. În acest sens,

au fost prezentate rezultatele unei cercetări de marketing calitative efectuate în rândul a 18 reprezentanți ai companiilor și instituțiilor publice active în Brașov, România. Cercetarea a avut ca scop analizarea modului în care companiile cooperează cu startupurile locale în activitățile de afaceri și a rolului jucat de Universitatea Transilvania din Brașov în dezvoltarea abilităților antreprenoriale ale studenților. Această cercetare în care sunt propuse mai multe modele ce pot fi adoptate în colaborarea dintre companiile mari și startupuri în scopul realizării unor inovații de succes, oferă o perspectivă mai largă asupra activităților de inovare deschise. Rezultatele subliniază necesitatea implicării mai multor categorii de actori, precum sectorul public, mediul academic, industria și cetățenii, în vederea creării unui ecosistem antreprenorial sustenabil.

A doua parte a tezei de abilitare este dedicată direcțiilor de dezvoltare a carierei academice și cercetării științifice, bazată pe experiența mea științifică, precum și pe experiența profesională acumulată în domeniul rețelelor de colaborare și antreprenoriatului. Dezvoltarea carierei și planurile pe care le-am prezentat în această secțiune oferă o imagine de ansamblu asupra proiectelor în curs și a ceea ce intenționez să dezvolt în viitor.

A treia secțiune conține referințe bibliografice utilizate pentru integrarea activităților de cercetare descrise în secțiunile anterioare.